

TABELL 1. *Pjäser och rekvisita*

fsv	tafel				sten, tafvel		en schack				riddare		
Kort Afh... 1771 Kön.	bricka, bräde	ruta,cas damruta	linea		hörn	pièce	officerare	kong, kung, konung,roy	drottning, reine	torn	löpare	häst	bonde, soldat, pion dubbla Bönder
HBH,1838	bräde	ruta, fält, case, case marqué, anfalls- fält	linie torn-, dame-, officers-linje; öppen fri linea, linea c		flygel	figur, pjes marquerad, garderad p, anfalls-p, byta Pjeser, pjesbyte	”	kung, roi, roi epouillé, blottad ung, motkungen	drottning drottningbyte, -löpare,	”, tornbyte,	”, anfalls-, kungs- löpare,	”	bonde, damesökande, dublerad B; drottning-, kungstorns-,kungs-, fri-, dubbel-, torn-, mitdel-, gambit-B; pion marqué
1839 T.	bräde	ruta				pjes	”	”	”, gardez la reine	”	”	”	”
1851 W.L.	bricka, bräde	”	linie, a7, [osv]	8:de ruta	hörn	”	huvudpjes	”, kungsgambit	”	”	”	”	”
1862 Sch.			”, h-, a-linjen		flygel, Damen- flügel	”		”, (roi)	”,(dam),Dr.- offer, [ty] Damenflügel	”	”	springare, häst	”, B.s avancement, B.s befordran
CXII 1868	spel, bräde							((fälotherr))	(fältmarskalk), drottning	((kanon))		”	”
1871	bräde	fält	”	rad	hörn, flygel, flygel- bönder	”, pjesernas spelvärde & bytesvärde	”, pjes	”, roi depouillé	drottning, dam dambyte	”	”	springare dam-, kungs-, S- anfall, -spel	”, flygelbönder, bondens gaffelställning
1888	”	”, kant- fält	”	”	”	pjes, figur	”	”				”, chevalier couronne, S-gambit	”, gaffel
1898	”	förvand- lings-f, centrum			dam-, kungs- flygel	”, pjesförlust	”, lätta & tunga pjeser	konung kungsflygel	dam drottning tung pjes, damflygel damoffer,drott- ning-, damförlust	torn, tung pjes, tornför- lust	”, lätt pjes, löpar- offer	”, lätt pjes, springar- distans	”,mittel ,trippel gaffel-, fri-,löpar- springar-, förbundna, fientliga B, bondeställning
1902					”, drott- ning- flygel	pjes, figur pjesvinst, -förlust figurvinst	pjes, figur pjes-, figur-, -vinst,, -förlust	kung	”, dambondespel, drottningflygel	”	”	”,springar- bonde, -utveckling	”, centrumbönderna, bondeformationer

1921		<i>ruta, fält</i>	<i>fält- linjer</i>	<i>fält- rader</i>	”	<i>pjäs</i>	”	”	<i>drottning, dam</i>	”	”	”	”
1934											”, <i>löpar- utveck- ling</i>		”, <i>bondeslakt</i>
1949								<i>kungsfördel</i>					”, <i>triplering</i>
1955									<i>dam- bortsättning</i>			<i>springar- gaffel</i>	
1996	<i>spel, bräde</i>	<i>fält (ruta)</i>	<i>linje (a–h)</i>	<i>rad (1–8)</i>	<i>flygel</i>	<i>pjäs</i>	<i>(huvud-) pjäser</i>	<i>kung</i>	<i>dam (drottning)</i>	<i>torn</i>	<i>löpare</i>	<i>springare (häst)</i>	<i>bonde</i>

TABELL 6. *Notationens utveckling*

1771	<i>bon- de</i>	<i>torn</i>	<i>häst</i>	<i>löpa- re</i>	<i>drott- ning</i>	<i>kung</i>	<i>ta- ga</i>	<i>schack</i>	<i>duble- rad schack</i>	<i>matt</i>	<i>roc- quera</i>										
1838	B	T	H	L	D	K	t.	†		†	<i>roc- kera</i>										
1839	B	T	H	L	D	K	:	†		matt											
1851	B	T	H	L	D	K		†, sch		<i>schack- matt</i>	<i>roc- kera</i>	<i>tager B på d5 en pas- sant</i>									
1862	B	T	S	L	D	K	:	†		†			=	[]							
1871	B	T	S	L	D	K	:	†		†				(!)				(?)			
1888	(B)	T	S	L	D	K	x / :	†	††	†	0-0, 0-0-0			!		?	??				
1898	(B)	T	S	L	D	K	x / :	†		†	0-0, 0-0-0			!		?					
1996	(B)	T	S	L	D	K	x / (:)	†		†	0-0, 0-0-0	e.p.		!	!!	?	??	!?	±	+	=
	<i>bon- de</i>	<i>torn</i>	<i>sprin- gare</i>	<i>löpa- re</i>	<i>dam</i>	<i>kung</i>	<i>slår</i>	<i>schack</i>	<i>dubbel- schack</i>	<i>matt</i>	<i>kort, lång roc- kad</i>	<i>en pas- sant</i>	<i>(man flyttar efter behag)</i>	<i>bra drag</i>	<i>myc- ket bra drag</i>	<i>dåligt drag</i>	<i>mycket dåligt drag</i>	<i>ifrå- ga- satt drag</i>	<i>vit står bättre</i>	<i>svart står bättre</i>	<i>utjäm- nad ställ- ning</i>

Kommentarer till tabell 6 till hjälp för utläsning: År 1771 fanns ingen kortfattad notation. Dragen beskrevs med lång och omfattande text. 1838 kom redan de första symbolerna för schack och matt, och förkortningar för pjäserna samt <t.> för tager. Detta tyder på att man i någon form skall ha kunnat beskriva dragen kortfattat, dock finns inget exempel på notation. Nästa år 1839 symboliseras dragen beroende på spelarens färg med typografiska medel om vit eller svart. Däremot skrivs symbolerna ut: *schack*, *matt*, *rockerar*. Nu tillkommer för första gången också koordinater, bokstäver och siffror på raderna och linjerna.

	av- delning	byte	fort- sättning	fördel	förlust	kombina- tion	möjlig- het	omkast- ning	position	ställ- ning	upprep- ning	utveck- ling	variant	vinst	vänd- ning	väx- ling	
1838				att äga <i>fördel</i>						<i>ställning</i>		<i>utveck- lingen</i>					
1839		", pjes-, <i>torn-b.</i>															
1851										<i>ställning</i>							
1862						"				", matt-, <i>spel-st.</i>							
1871		<i>dambyte,</i> <i>b.s-värde</i>								", patt- st., B's <i>gaffel-st.</i>							
1888	<i>afdel- ning</i>									", mot-st.							
1898			<i>fortsätt- ning</i>	<i>fördel, posi- tions-f., öpp- nings-f. ställ- nings-f. spelöpp- nings-f.</i>	<i>förlust dam-f. drott- ning-f. pjes-f., tempo-f. torn-f.</i>	<i>k.-spel, k.- förmåga, k-mästare slut-k. offer-k., angrepps- k.</i>			<i>remi-p. p.- fördel,</i>	<i>", an- grepps-, bonde-, diagram- midt-st. parti- remi-, slut-, vinst-st. st.-fördel</i>		<i>utveck- lingsdrag</i>	<i>variant</i>	<i>vinst parti-v., bonde-v., v-chancer</i>	<i>vänd- ning, patt-v., slut-v.,</i>		
1902	<i>2-, 3-, drags-a., självs- matts-a.</i>				<i>figur-f., drag-f., kvalitets -f.</i>		<i>an- grepps- m.</i>					<i>springar- u.</i>		<i>pjes-v., figur-v., tempo-v.</i>			
1920-t		<i>avbyte</i>	<i>an- grepps- f., vinst- f.</i>			<i>vinst-k.</i>				<i>utgångs-, rockad- st., central st.</i>	<i>drag-u.</i>			<i>kvalitets-v., v.-kombina- tion, v-fortsätt- ning</i>	<i>dubbel- v.</i>		
1930-t						<i>kombina- tör, k.- möjlighet</i>	<i>försvars- m., kombina- tions-m.</i>					<i>löpar-u., pjäs-u.</i>					
1949						<i>k.-spel</i>				<i>ställ- nings- problem, Kungs- ställning</i>							
1952						<i>k.- vändning, matt-k.</i>		<i>drag-o.</i>							<i>kombi- na- tions-v.</i>		
1955			<i>gambit-f.</i>			<i>avbytes-k., vacker k.</i>									<i>huvud-v.</i>	<i>matt-v.</i>	

